"JEIN" TALDEA

EUSKARA TEKNIKOA I

(2006-2007)

TALDEKO-LANA: LIDERGOA ENPRESAN

ESKEMA

1- SARRERA
   .Definizioa
   .Lidergoa eta komunikazioaren arteko erlazioa.
2- KARISMA
3- BOTERE MOTAK
4- TEORIA ESPLIKATZAILEAK
5- LIDERRAREN PORTAERAN OINARRITUTAKO TEORIAK
6- KOMUNIKAZIOA LIDERGO ESTILOETAN
7- EREDU KONTINGENTEAK
8- LIDERGO TRANSFORMATZAILEA ETA TRANSAKZIONALA (B.BASS)
9- ARTIKULUA
10- ONDORIO OROKORRAK
11- BIBLIOGRAFIA

OHARRA: Aurreko puntuak komunikazioaren ikuspegitik jorratuko ditugu.

EUSKARA TEKNIKOA II GAINDITZEKO AZTERKETA
2006-02-10
IKASLEA:

1. Burtsari dagozkion gaztelaniazko zenbait termino eta beren definizioak dituzu webetik jasota (ikus AZTERTU BEHARREKOAK):

a) Eman euskaraz termino horiek. Hau da, letra lodiz agertzen direnak euskaratu.

Adib. A la ejecución

b) Zehaztu euskarazko ordaina zer den:

- ✓ **Mailegua**
- ✓ **Eratorria**
- ✓ **Hitz elkartua**
- ✓ **Eraikuntza Sintagmatikoa**

c) Itzuli gaztelerazko definizioak.

AZTERTU BEHARREKOAK:

Acción :(Share)

Parte o fracción del capital social de una sociedad o empresa constituida como tal. Concretamente se refiere al título o valor negociable que representa a esa fracción. Cada acción o acciones lleva consigo tres derechos fundamentales:Voto en las asmbleas de la sociedad. Suscripción preferencial sobre el resto de personas en el caso de ampliaciones de capital.·Percibir unos dividendos en el caso de reparto de beneficios por parte de la sociedad.

Acción amortizable:

Ver *acción de disfrute.*

Acción Antigua: (Old share)

Al producirse una ampliación de capital por medio de la cual la sociedad emitirá acciones nuevas, a las acciones que estaban ya de antes cotizando en bolsa se les da el nombre de acciones antiguas (o viejas) para no confundirlas con las recién emitidas.Esta diferenciación es debido, a que las acciones nuevas tienen unos derechos económicos reducidos, mientras que las acciones antiguas los tienen plenos. Durante el tiempo que existan esas diferencias, permanecerán los dos nombres.

Acción con prima:

Se llama así en los aumentos de capital a las acciones nuevas emitidas en las que se exige a los suscriptores un desembolso superior al valor nominal de los títulos, representativo (en teoría) de la plusvalía adquirida por el activo social y destinado a mantener la igualdad económica entre los viejos y los nuevos accionistas.

Acción de cuota:

Es aquella en la que su valor, por contraposición a las acciones de suma, no se expresa numéricamente en dinero, sino en forma decimal por referencia a una cuota parte del capital social. En definitiva, el valor nominal, aun no figurando en el título, puede determinarse sin más que una operación aritmética.

Cambios de intervención:

Son los tipos de cambio de las cotizaciones de divisas que establece el Banco Central para definir el límite de oscilación de las mismas en un determinado día. El Banco adquiere el compromiso de comprar o vender todas las divisas que le ofrezcan al precio de intervención máximo o mínimo.

Cambios flotantes:

Tipos de cambio en un mercado libre en el que el mismo sube y baja de acuerdo con la oferta y la demanda.

Canal:

Se llama así en el análisis chartista a la figura formada por la cotización en su movimiento entre una línea de resistencia y una línea de soporte paralelas. Los canales pueden ser horizontales, alcistas y bajistas.

IZENONDOA eta IZENLAGUNA

bera / berdina

Honi esker, elkarrizketa baten bi partaideek gai berdinaz hitz egin dezakete ezberdintasun handiekin.

Guraso hauen jarrera beste gurasoen berdina al da? Egoera ekonomiko altuko gurasoek, nekazal gunetan bizi direnen helburu berdinak al dituzte?

Psikologo, ikertzaile eta adituek haur autistei buruz ezaugarri berdintsuak azpimarratzen dituzte.

Beti eta etengabe gauza berdinak egiteko joera.

Gurasoen besoetan egoteari uko egiten diote, adin berdineko haur normalak ez bezala.

izenondo erlazionalak

erregela gramatikalak.

mekanismo biologikoak.

erantzun sozial ezkor bat.

egituraketa sekuentzial bat.

erlazio gramatikal eta semantikoa duten formak.

Zirkulazio pulmonarra.

Kolonizatzaileek bere identitate kulturala, hizkuntza eta baloreak erakutsiko dizkiete indigenei.

Indigenen eskubide kulturalak.

1928an nekazal herrialdeen %49-a elebiduna zen.

Politika linguistiko ministeriala gaztelaniaz irakastea da.

Ikaslearen errendimendu eskolarra gutxitzen da.

Aurikular diastolea eta bentrikular sistolea.

Gonbidapenak familiartean ematen dira, presiogabeak eta hizkuntzaren tratamendu aberats batean.

konparatiboa vs superlatiboa

Irakasle zaharragoak hezkuntza gaztelaniaz ematearen alde daude. Gazteagoei, aldiz, bi hizkuntzak erabiltzea egokiagoa dela iruditzen zaie.

hobe vs. hobeto

Kolonialismo garaitik tribu edo hobe esanda nazio hauen hizkuntza, askok alde batera utzi duela badakigu.

eskas

Globulu zuriak globulu gorriak baino eskasagoak dira.

posible

Denok dakigunez, odol transfusio guztiak ez dira posibleak.

berez, berezi eta bereizi

Bi antigorputz mota hauen arabera lau odol-talde bereiz daitezke.

Sistema linfatikoa. Era bereizi batean gertatzen den zirkulazio bat dugu.

propio

Indigenek ezin dute euren Historia propioa gehitu edo eman.

izenlagun ezberdinen erabilera.

Sintoma hauek normalean haurraren bizitzaren lehen 30 hilabeteetan azaltzen dira.

izenlagunaren papera

IZENONDOAK

Okerrak zuzendu eta zuzenak beste era batera esan ote litezkeen esan:

Nazional arazoak denon artean konpondu behar ditugu.
Subjektibo arrazoiak ematen zituen beti.
Nire auzokoa sailburua izendatu dute.
Peru Ameriketara artzain bezala joan da.
Igela printzea bihurtu zen.
Loreak sagarretan bihurtu ziren.
Kolonbiano haurra seme bezala hartu dute.
Tontoa bezala tratatzen naute.
Maite Fakultate honetan irakaslea da.
Nire gurasoak oso on dira.
Zure jarrera harrigarria da niretzat.
Txerria untxia baino motelago da.
Ester gero eta motelagoa dabil.
Zu zara ikaslerik azkarren.
Etxe guztia zurezko zen.
Etxe berdinean bizi garenetik okerrago konpontzen gara.
Ni egoera berdinean banengo, ez nuke horrela jokatuko.
Kartzela berdinetik ihes egin zuten, batak 1920an, besteak beranduago.
Pelikula berdina birritan ikusi genuen oharkabean.
Zure anaiak baino hobe egiten baduzu, saria zuretzat.
Zu baino altuago oraindik da Mikel.
Endrikeri edo, hobe esanda, Gorkari emango diogu.
Zure ordenagailua nirea baino hobeagoa da.
Zu Eloi baino gehiago maite zaitut.
Inor maite ez duena gero eta bakarrago sentitzen da.
Gustatzen zaizkidan gaiez gehiago irakurtzen dut.
Zeruaren urdina!
Bai gauza ederra pintatu duzula!

14

2006/11/29
ANA OTEIZA

GAIA: TERMINOLOGIA

1-AKTIBOKO ERAGIKETAK

Definizioa: Bankuaren balantzearen aktiboan erregistratutako eragiketak: emandako maileguak, aurrerakinak, kredituak, efektu-deskontuak, etab. Pasiboko eragiketen aurkakoa.

2-BALORE BURTSA

Definizioa: Errenta aldakorreko eta errenta finkoko titulu pribatu eta publikoak salerosten diren merkatua.

3-BANAKETA KANALA

Definizioa: Produktuak ekoizlearengandik azken kontsumitzailearenganaino iristeko egiten duen bidea, edo prozesu horretan parte hartzen duten elkarren mendeko erakundeen multzoa.

4-BATERAKUNTZA

Definizioa: Sozietate-talde osoaren finantza-egoera eta emaitzak ezagutu ahal izateko, sozietate nagusiaren kontuak sozietate filialen kontuekin batzeko kontabilitate-teknika.

5-EKONOMIA BATASUNA

Definizioa: Aduana-batasuna duten eta politika ekonomikoen harmonizazio-prozesua burutu duten bi estatu edo gehiagoren arteko elkartea.

6- ENPRESA BATZORDE

Definizioa: Enpresa edo lantokiko langileen ordezkaritza-organoa, kide anitzekoa eta langileen interesak defendatzen dituena. 50 langile edo gehiago dituzten lantokietan eratzen da zuzeneko botazio libre, pertsonal eta ezkutuaren bidez.

7-EROSKETA

Definizioa: Enpresako sail batetik erosketa-sailari bidaltzen zaion barne-dokumentua materiala eros dezan. Ondoren, erosketa-sailak eskabidea egingo dio hornitzaileari normalean.

8-ERRENTA ALDAKORREKO BALOREAK

Definizioa: Faktore desberdinen (ekitaldiko emaitzak, mozkinen banaketa, etab.) menpe dagoen errentagarritasuna ematen duten balore higigarriak.

9-ERRENTA FINKOKO BALOREAK

Definizioa: Errentagarritasun jakina ematen duten baloreak.

10-ERRESERBAK

Definizioa: Mozkinetatik kendutako kantitatea, ondarea handitzeko eta enpresa egonkortzeko egiten dena.

11-ESTRATEGIA

Definizioa: Epe luzeko helburuen, erakundearen edo enpresaren muga orokorren eta bitarteko egitasmo edo ekintzen kontzeptualizazioa. Normalean, egitasmo horiek gauzatze-fasean egon ohi dira. Zaila da estrategia kontzeptuaren definizio bakarra ematea. Gutxienez, bost ikuspuntu, nahiko osagarriak, hartu behar dira kontuan: (1) egitasmo edo ekintza-lerro gisa; (2) denbora eta eskarmentuarekin azkartuz doan ekintza-eredu gisa; (3) merkatu batean produktuetarako kokapen aparteko eta baliagarri gisa; (4) ikuspegi edo etorkizun-sen gisa; eta (5) aurkari edo lehiakide bat gainditzeko bide gisa

12-EUROPAKO BANKU ZENTRALA

Definizioa: Europar Batasuneko diru-erakunde zentrala, Banku Zentralen Europako Sistemak definitutako diru-politika bateratua aplikatzea helburu duena. Gobernu Kontseilua eta Lantalde Eragilea dira bertako organo artezkariak. 1999an sortua, Frankfurten du egoitza.

13-EUROPAKO INBERTSIO BANKUA

Definizioa: Europar Batasuneko finantza-erakunde nagusia, kohesio ekonomiko eta sozialaren bitartez Batasuneko lurraldean garapen orekatua bideratzea helburu duena. Hamabost ogasun-ministroek osatutako Gobernadoreen Kontseilua da organo nagusia. 1958an sortua, Luxenburgon du egoitza.

14-KANBIO TASA

Definizioa: Herrialde bateko moneta beste moneta batekin trukatzeko aplikatzen den erlazioa.

15-LIKIDEZIA

Definizioa: Finantza-obligazioei berehala aurre egiteko ahalmena.

16-ORDAINKETA ETENDURA

Definizioa: Aktiboa pasiboa baino handiagoa izan arren, likidezia falta zaiolako bere betebeharrei garaiz erantzun ezin dien enpresaren egoera.

17-PASIBOKO ERAGIKETAK

Definizioa: Bankuaren balantzearen pasiboan erregistratutako eragiketak, hartutako konpromisoak adierazten dituztenak (hartutako aurrezki-gordailuak, jaulkitako jesapenak eta kutxako bonuak, etab.). Aktiboko eragiketen aurkakoa.

18-PLANGINTZA

Definizioa: Helburuak ezarri eta horiek lortzeko beharrezkoak diren estrategiak edo eragiketa-segida diseinatzeko prozesua. Epeak, kostuak eta beharrezko finantzaketa zehazten dira. Plangintza beste hainbat kontzepturekin lotzen da: efikazia eta efizientzia, koordinazioa, zehaztasuna eta kontrola. Plangintza epe laburrera edo epe luzera egin daiteke. Plangintzak epearen arabera bereizten dira: plangintza estrategikoa, plangintza taktikoa eta plangintza operatiboa.

19-SARRERA FINANTZARIOAK

Definizioa: Enpresak emandako maileguetatik, egindako finantza-inbertsioetatik eta bezeroei fakturatutako finantza-gastuetatik lortutako baliabideak.

20-ZUZENDARITZA KONTSEILUA

Definizioa: Enpresa edo erakunde baten eguneroko kudeaketa eta zuzendaritzaz arduratzen den kide anitzeko organoa.

14

2006-11-29

Osa, Tueros Ibone

GAIA: EUSKALTERM

1 AKZIO GERORATU:

Definizioa: Dibidenduak kobratzeko, data jakin bat igaro arte edo baldintza bat bete arte itxaron behar den akzioa.

Adibidea: Urtarrilak 20rarte bazkideek ezingo dute akzioak lortu.

2 ASEGURU KOOPERATIBA:

Definizioa: Prima finko edo aldagarri bat bitarteko dela, kooperatibisten arriskuak estaltzeko helburua duen aseguru-entitatea, irabazi-asmorik ez duena.

Adibidea: Danobat enpresako kideak kooperatibistak direnez beraien aseguru bereziak dituzte.

3 BALORE BURTSA:

Definizioa: Errenta aldakorreko eta errenta finkoko titulu pribatu eta publikoak salerosten diren merkatua.

Adibidea: Burtsan Iberdrolako akzioak erosi ditut.

4 BEZ:

Definizioa: Zeharkako zerga bat da, kontsumoaren gainekoa eta enpresaburu eta profesionalek egindako ondasun-eskuratze eta emandako zerbitzuak grabatzen dituena. Ondasun-eskuratzean jabari bat eskualdatzeko kontratuen prestazio bereziaren ordainketa edo konplimendua sartzen da. Ondasun-eskuratze horiek, zergapean egoteko, enpresaburuek beren jardunean egindakoak izan behar dute, kostubidez eginak, ohiki edo inoizka.

Adibidea: Erloju bat erosi dut eta 15 € balio izan arren 17 €ordaindu beharra izan dut Bez-agatik.

5 EKONOMIA SEKTORE:

Definizioa: Jarduera nagusi bera burutzen duten enpresen multzoa.

Adibidea: Kotxeak ekoizten dituzten enpresek kotxe sektorea osatzen dute.

6 ERRENTA FINKOKO BALOREAK:

Definizioa: Errentagarritasun jakina ematen duten baloreak.

Adibidea: Orain dela bi hilabete eskuratu nituen errenta finkoko baloreek, 200 € emango didate hilero.

7 ERRESERBA:

Definizioa: Mozkinetatik kendutako kantitatea, ondarea handitzeko eta enpresa egonkortzeko egiten dena.

Adibidea: Enpresak lortu dituen mozkinetatik % 15-a erreserbetara bideratu dute.

8 ESKARI:

Definizioa: Agente ekonomikoak erosteko prest dauden ondasun edo zerbitzu baten kantitatea, merkatu jakin batean eta prezio jakin batean.

Adibidea: Azokan sagarren eskaria handia izan zen, hauek 6€/kg -ko prezioa zutelarik.

9 EUROPAR BANKUA:

Definizioa: Europar Batasuneko finantza-erakunde nagusia, kohesio ekonomiko eta sozialaren bitartez Batasuneko lurraldean garapen orekatua bideratzea helburu duena. Hamabost ogasun-ministroek osatutako Gobernadoreen Kontseilua da organo nagusia. 1958an sortua, Luxenburgon du egoitza.

Adibidea: Europar bankuak erabaki du interes tasak igotzea.

10 HIPOTEKA:

Definizioa: Ondasun higiezinen gaineko eskubidea, betebehar bat betetzea bermatzen duena, eta beteko ez balitz, hipotekaren titularrari higiezina saldu eta lortutako dirua jasotzeko ahalmena ematen diona.

Adibidea: Etxe bat erosteko, Anek hipoteka bat eskatu du bankuetxean, honek ezarritako baldintzak ez baditu betetzen, bankua etxearekin geratuko da.

11 KAPITAL IRABAZI:

Definizioa: Produktu edo eskubide baten balio-gehikuntza, hura saltzean agerian jartzen dena.

Adibidea: Etxe bat 200 000 €gatik erosi nuen eta 240 000 €gatik saldu dut. Ondorioz 40 000 €- tako kapital irabazia lortu dut.

12 KONTABILITATE NAZIONAL:

Definizioa: Herrialde bateko agente ekonomikoen arteko eragiketak, kanpokoekin egiten direnak barne, erregistratzen dituen kontabilitate-sistema.

Adibidea: Enpresa barnean egiten den kontabilitate antzekoa baina nazio artean. Espainak Frantziarekin dituen harremanengatik eraman beharreko kontabilitatea.

13 KUTXA:

Definizioa: Kontabilitateko aktiboko kontua, eskudiruaren mugimenduak, hau da, legezko diruaren sarrerak eta irteerak, jasotzen dituena.

Adibidea: Enpresako kutxa egoera honean dago ez baititu galerak.

14 LEHENTASUNEZKO INTERES-TASA:

Definizioa: Banku handiek lehen mailako bezeroen kredituei aplikatzen dieten interes-tasa.

Adibidea: Anek eskuratu duen kredituagatik % 1.75eko interes tasa ordainduko du.

15 MOZKIN:

Definizioa: Enpresa baten sarrera eta gastuen arteko diferentzia positiboa, enpresaren ondare garbia handitzen duena.

Adibidea: LORE enpresaren 2005eko mozkina 100 000€takoa izan da.

16 NEGOZIO ZIFRA:

Definizioa: Urtaldi batean zehar enpresa batek egindako salmenten totala.

Adibidea: GIROA enpresaren 2005eko salmenta kopurua 20000 unitatekoa izan da.

17 OGASUN PUBLIKO:

Definizioa: Estatuaren eta erakunde autonomoen hartzeko, ondasun, errenta eta zergen multzoa, Estatuko beharrak asetzeko erabiltzen dena.

Adibidea: Ogasun publikoari 2005.ekitaldian 600 € ordaindu behar izan dizkiot.

18 ORDAINKETA ETENDURA:

Definizioa: Aktiboa pasiboa baino handiagoa izan arren, likidezia falta zaiolako bere betebeharrei garaiz erantzun ezin dien enpresaren egoera.

Adibidea: GAILUR enpresa ordainketa etendura egoeran dago izan ere likidezia falta zaio.

19 ZERGA OINARRIA:

Definizioa: Zerga-betebeharra neurtu eta zehazteko oinarritzat hartzen den diru-kopurua.

Adibidea: Urtero 35000 € baino gehiagoko zerga oinarria dutenei % 10eko zerga aplikatuko zaie.

20 ZOR AITORPEN:

Definizioa: Zordunak hartzekodunarekin duen betebeharra, zorra edo betebeharra aitortzekoa.

Adibidea: BEROA enpresari 1500 € zor dizkiot.